

Walory turystyczne Sopotu, przyrodnicze i antropogeniczne

Sopot to 700-letnie miasto, które z małej wioski rybackiej przekształciło się w nadmorski kurort. Zagospodarowanie przestrzenne, kameralny charakter budynków, tradycje uzdrowiskowe oraz współczesne funkcje turystyczno-wypoczynkowe miasta zawdzięcza przede wszystkim szczególnemu położeniu na południowo-zachodnim brzegu Zatoki Gdańskiej, u zbiegu Pojezierza Kaszubskiego, Wybrzeża Kaszubskiego i Mierzei Wiślanej^[1]. Od południa Sopot graniczy z Gdańskiem, od północy z nowoczesną Gdynią, natomiast na zachodzie wznosi się nad zabudowaniami miejskimi zalesiony skraj Wyżyny Pojezierza, będącej częścią Pojezierza Kaszubskiego, zwanej Wyżyną Gdańską^[2].

Osobliwym elementem sopockiego krajobrazu jest urośnięty starymi drzewami klif, zwany Skarpą Sopocką, dzielący miasto na Górny i Dolny Sopot. Skarpę przecinają głębokie na kilka metrów wąwozy strumieni wpływających do wód Zatoki Gdańskiej jedenastoma dopływami: Swelina, Kamienny Potok z trzema dopływami, Grodowy, Babidolski, Kuźniczy, Wiejski, Centralny, Haffnera, Karlikowski z dwoma dopływami, bezimienny potok w Karlików i potok Gdynia, stanowiąca południową granicę Sopotu z Gdańskiem. Ważnym elementem krajobrazu współczesnego Sopotu jest roślinność pokrywająca ponad 60% powierzchni miasta. Na jednego mieszkańca przypada ponad 250 m² terenów zielonych, co w porównaniu ze średnią krajową dla miast (15 m²) jest swego rodzaju rekordem^[3].

Położenie Sopotu u zbiegu Wisły Żuław, wyżyny lodowcowej i morza oraz wysoki brzeg tej wyżyny stwarzały sprzyjające warunki klimatyczne. „Wysoczyna i lasy, które ją zarastają, w

naturalny sposób przyczyniają się do łagodzenia klimatu, chroniąc miasto przed porywistymi zachodnimi wiatrami”.^[4]

Walory te, w połączeniu z wpływem na zdrowie rozległych lasów, dają Sopotowi wysoko cenione walory uzdrowiskowe.

Sopot, jak przystało na uzdrowisko, posiada lecznicze źródła solankowe. W 1973 roku Państwowy Instytut Geologiczny odkrył w Sopocie, na głębokości 800 metrów, bogate złożę solanki, o składzie zbliżonym do wody leczniczej w Ciechocinku. Strzał solankowy, zwany Uzdrowiskiem św. Wojciecha, został przekazany Prowincjonalnemu Zespołowi Reumatologicznemu w Sopocie. Woda płynie z niego rurociągiem do basenu rehabilitacyjnego w Wojewódzkim Zespole Reumatologicznym, do grzyba inhalacyjnego w Parku Południowym i pijalni wód mineralnych przed Oddziałem Balneologicznym ^[5].

W czerwcu 1998 roku Rada Miasta zatwierdziła statut uzdrowiska ^[6].

Sopocka plaża zajmuje powierzchnię 26 ha. Część północna, od Moli do granicy z Gdynią, ma długość 2125 m, a południowa do granicy z Gdańskiem – 2185 m. W pobliżu podstawy moło plaża ma 110 m szerokości, a w najwęższym sekcja na północy przy ujściu Swelini – 15-20 m. Cała plaża zbudowana jest z drobnoziarnistego piasku, pochodzącego z rozmytego klifowego wybrzeża Kępy Redłowskiej^[7].

Lasy Górnego Sopotu zajmują powierzchnię 54,4% ogólnej powierzchni miasta, Stany korzystające z Naturalne, wypoczynkowe i turystyczne obiekty uzdrowiska. Są one pocięte licznymi ścieżkami spacerowymi, są dostępne do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej, jazdy konnej i narciarstwa. Dominującymi gatunkami drzew w tych lasach są sosna pospolita i beecholity pop. Z większych ssaków żyjących w dużych ilościach w lasach są dziki i sarny, od mniejszych – jeże i zające. Szczególną atrakcją sopockich lasów jest bardzo

urozmaicony teren oraz rozległe widoki na miasto i Zatokę Gdańską z górnych krawędzi i stoków wyżynnych.

W wyniku działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego odtworzono sieć szlaków spacerowych z lat 60-tych. Wyznaczono sześć takich tras – pięć w lesie i jedną wzdłuż brzegu morza^[8].

Na terenie Górnego Sopotu znajduje się osiem dolin erozyjnych, wyrzeźbionych przez potoki subglacjalne 14 000 lat temu. Są to doliny: Swelini, Kamienny Potok, Babi Dół, Gołębiowska, Niedźwiedzia i Zawrotna, Prątki, Siedlisko, Owcza, Świemirowska. Doliny porośnięte są wysokimi lasami, lasami wielogatunkowymi^[9] Wraz z otaczającymi je wzgórzami nadają otoczeniu miasta malowniczości. Najsłynniejszym sopockim wzniesieniem o wysokości 110 m n.p.m. jest Łysa Góra, która zaliczana jest do wzgórz morenowych. Jego południowy stok, opadający w kierunku doliny Siedliska, jest niezależny, co stwarza dobre warunki do amatorskiej jazdy na nartach zjazdowych i sankach. W latach siedemdziesiątych wybudowano wyciąg narciarski i oświetlenie stoku^[10].

W Sopocie można również spotkać fragmenty o charakterze pierwotnym. Należą do nich zadrzewione potoki w północnej części miasta, obszary źródlane potoku Gdynia na stawowi, a także leśny rezerwat przyrody Starodrzew na Zajęczym Wzgórzu.

W parkach, lasach i ogrodach znajduje się około 200 okazów drzew i krzewów objętych ochroną służb konserwatorskich. Wiek monumentalnych drzew waha się od 90 do 140 lat. Najstarszy pomnik przyrody, Dąb Stanisława Leszczyńskiego na skarpie.

Sopot, ma ponad 300 lat^[11].

Otoczenie, przestrzeń i kształt architektoniczny dzisiejszego Sopotu powstawały w końcu od połowy XIX wieku do II wojny światowej. Budynki starej części Sopotu wyróżnia obecność

kilku stylów od neoklasycyzmu i neogotyku poprzez eklektyzm, styl romantyczny aż po secesję^[12]. W wyniku rozwoju powstało miasto o niskiej, bardzo zróżnicowanej zabudowie, głównie mieszkalnej, urozmaiconej budynkami uzdrowskowymi i rekreacyjnymi, pozbawionych większych zakładów przemysłowych^[13].

12 lutego 1979 roku zespół urbanistyczno-krajobrazowy Sopotu, ze względu na swoje szczególne walory, został wpisany pod numerem 771, do rejestru zabytków województwa gdańskiego.

Na liście zabytków wpisanych do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się 89 obiektów. Proponuje się kolejne 168 obiektów, które powinny zostać wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków ^[14].

Do największego dziedzictwa słowiańskiego należy gród wczesnośredniowieczny, stanowiący bezcenny i najstarszy zabytek dla miasta. Grodzisko w Sopocie, popularnie zwane „Górą Zamkową” lub „Patelnią”, o wymiarach 45 x 50 m, znajduje się na północ od miasta, pomiędzy ulicami J. Goyki i J. Winieckiego, przy ulicy Haffnera. Znajduje się około 400 m od brzegu morza, na jednym ze wzgórz Wyżyny Kaszubskiej. W VIII wieku istniała tu otwarta osada, a od połowy IX wieku wybudowano na jej miejscu warowną warownię ^[15].

Spośród wielu zabytków najwyżej oceniane są trzy: Dwór Sierakowskich, Moło i Opera Leśna ^[16].

Dwór Sierakowskich (ul. Czyżewskiego 12) to klasycystyczna kamienica letnia wzniesiona pod koniec XVIII wieku przez hrabiego Kajetana Sierakowskiego. Stanów i najstarszy z zachowanych zabytków Sopotu. Obecnie swoją siedzibę ma w nim Towarzystwo Przyjaciół Sopotu. W dworku odbywają się różnego rodzaju imprezy kulturalne, wystawy, koncerty, spotkania literackie czy promocje książek^[17].

Molo jest najdłuższą drewnianą platformą spacerowo-widokową w Europie, wyprowadzona do morza w odległości 450 m od brzegu. Składa się z platformy, wału i głowicy oraz ostrogi bocznej. Całkowita długość peronu wynosi 645 m. Jest to popularne miejsce na spacery i festiwale, a także przystań turystyczna do żeglugi pasażerskiej i przystań jachtowa [\[18\]](#).

Kolejnym miejscem oddającym charakter Sopotu jest Opera Leśna. Inicjatorem powstania teatru plenerowego w Sopocie i odkrywcą doliny wielkich i kustickich był Paul Walter – Schaffer. 11 sierpnia 1909 roku w teatrze leśnym odbyła się pierwsza premiera. Występy w Sopockiej Operze Leśnej szybko zyskały międzynarodową sławę. Widownia ma 4200 miejsc, powierzchnia sceny 536 m², a widownia jest pokryta dachem o powierzchni 4000 m². Co roku odbywa się Międzynarodowy Festiwal Piosenki, ponadto organizowane są koncerty muzyki klasycznej, dni operowe i inne imprezy rozrywkowe. Nadzór nad Operą Leśną sprawuje Bałtycka Agencja Artystyczna [\[19\]](#)

Równie ciekawym, ale mającym inny charakter budynkiem jest Wydział Balneologiczny (ul. Grunwaldzka 1/3) wybudowany jednej zimy 1903/04 według projektu Paula Puchmüllera i Heinricha Dunkla. Budynek z charakterystycznymi wieżami stoi na miejscu pierwszego kąpieliska dr Haffnera. Nad portalem głównym znajduje się rzeźba przedstawiająca syrenkę, trytona i najstarszy herb miasta w Sopocie. W oknach gabinetu zabiegowego można podziwiać secesyjne witraże. Komin w narożniku północno-wschodnim zamknięty wieżą przypominającą latarnię morską z przeszkloną galerią widokową na szczycie jest jednym z najatrakcyjniejszych miejsc widokowych w Sopocie.

Wśród hoteli i pensjonatów należących do zabytków znajdują się: pensjonat „Irena” i „Dom Nauczyciela” (1906), hotel „Maryla” (po XX wieku), Łazienki Południowe (1907), Hotel Zhong Hua oraz reprezentacyjny Grand Hotel [\[20\]](#).

Grand Hotel (ul. Powstańców Warszawy 12/14) wybudowany w latach 1924-1927 jako Hotel Kasino według projektu Otto Kloeppela i Richarda Kohnke. Był wówczas reklamowany jako największy hotel w północnej Europie. Monumentalny, modernistyczny gmach znany był przede wszystkim z wystawnych wnętrz: kryształowych żyrandoli, wyłożonych gobelinem ścian i mebli oraz łazienki, w której można było wypuścić wodę morską z kranu [\[21\]](#).

Ryc. 2. Grand Hotel.

Źródło: Golec J.: Sopot – Kronika XX wieku, SGIW Golmar, Gdynia 2001.

Do zabytkowych obiektów sportowych należą: kompleks kortów tenisowych (1897), ośrodek jeździecki (lata 90. XIX wieku) oraz stadion lekkoatletyczny (1920) Zabytki należące do budynków użyteczności publicznej to: ratusz (1911), poczta (1903), sąd (1893), straż pożarna (1903), [\[22\]](#) trzy szkoły: Szkoła Książęca (1836), II Gimnazjum (1903-1904), Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego (1909). [\[23\]](#)

Wśród zabytków stanowiących obiekty kultu religijnego znajdują się: kościół Wniebowzięcia NMP oraz powstały w tym roku kościół św. A. Boboli 1870 r., kościół św. Jerzego (1899-1901), kościół Gwiazdy Morza (1902-1931), kościół Zbawiciela (1919), ewangelicka kaplica cmentarna (1930) przy ul. Malczewskiego 18 oraz dwie kaplice przydrożne „Matki Bożej”. [\[24\]](#)

Zabudowę mieszkaniową Sopotu można podzielić na: dawne dwory gdańskich patrycjuszy, budynki willowe oraz dawne domy rybackie.

Dwupiętrowy dom przy al. Niepodległości 781 jest najstarszym zabytkiem w Sopocie. W 1717 roku był jednym z dwóch budynków należących do tzw. Dworu Hiszpańskiego, zwanego Sądem II. Majątek ten należał do najwybitniejszych gdańskich rodów patrycjuszowskich – kleefeld, Rogge, Uphagen. Spalony przez Rosjan w 1734 roku dwór został wydzierżawiony przez znaną pomorską rodzinę Rexinów, która odbudowała spalony dwór [\[25\]](#).

Zabytkowa willa przy ul. Poniatowskiego 8, w której mieści się Muzeum Sopotu, została wybudowana w 1903 roku przez gdańskiego kupca Ernsta Augusta Claaszena. Położony tuż przy sopockiej plaży, posiada wszystkie cechy charakterystyczne dla architektury kurortu z początku wieku. Wnętrze domu zachowało się w niemal niezmiennym układzie, pozwalającym odtworzyć wizerunek letniej rezydencji bogatego właściciela z początku XX wieku.

Jedną z wizytówek Sopotu jest ulica Bohaterów Monte Cassino, popularnie zwana Monciakiem, łącząca Górny Sopot z nadmorską częścią miasta. Kiedyś była to ścieżka prowadząca z Górnego Sopotu przez podmokłe łąki do chat rybackich w Dolnym Sopocie. Szybko przekształciła się w najważniejszy ciąg komunikacyjny Dolnego Sopotu, zwany ulicą Morską. Ulica zawdzięcza swoje znaczenie głównemu położeniu oraz dużej liczbie placówek handlowych i gastronomicznych. Ta ulica

stała się najbardziej ruchliwym i ruchliwym zakątkiem Sopotu. Latem można spotkać sprzedawców pamiątek, muzyków, malarzy i portrecistów. Uroku Monciaka nadaje historyczna secesja i eklektyka architektury [\[26\]](#).

Oferta noclegowa Sopotu jest bardzo zróżnicowana. Składa się z trzynastu hoteli, pięciu pensjonatów, dwóch ośrodków wypoczynkowych, dwóch sanatoriów i trzech kempingów.

W strukturze obiektów noclegowych Sopotu dominują hotele. Wśród ich obiektów znajdziemy odpowiadające 3 lub 4 gwiazdkowym standardom: „Haffner” ****, „Rezydend”, „Zhong Hua”***, „Europa”***, „Opera”***. Najbardziej reprezentacyjny hotel w mieście, 79 lat, Grand Hotel, jest obecnie zamknięty z powodu gruntownej renowacji, aby podnieść z 3 do 5 gwiazdek.

W Sopocie znajdują się również hotele o standardzie 2-gwiazdkowym: „Lucky Hotels”, „Maryla”, „Amber”. Oprócz hoteli można tu również znaleźć pensjonaty: „Wanda”***, „Irena”** i „Eden”**. Inne obiekty oferujące usługi hotelowe to: „Amber”, „Equestrian”, „Miramar”, „Zatoka”, „WDW”, „OW Chemik”, „Villa Karat”, „Villa Sedan”, „Villa Marea”, „Villa Hestia”, „Teacher’s House”, „Imperial”, „Faun”.

Ponadto Sopot posiada trzy kempingi: „Maryla”, „Przy plaży” i „Domki campingowe KMS”. Ponadto turyści mogą przebywać w dwóch sanatoriach: „Leśnik” i „Sanatorium MSWiA Helios”.

Bardzo trudno jest określić rzeczywistą liczbę łóżek. Wynika to z faktu, że niektóre pokoje gościnne są udostępniane turystom w kwaterach prywatnych, które nie pojawiają się w żadnych zapisach. [\[27\]](#)

Sopot może pochwalić się nie tylko dużą liczbą restauracji i barów, ale także pubów, klubów nocnych, kawiarni, pizzerii oraz herbaciarni i winiarni. Większość obiektów gastronomicznych zlokalizowana jest wzdłuż ulicy Bohaterów Monte Cassino, w okolicy Moli oraz w pasie nadbrzeżnym. Bar

„Przystań”, specjalizujący się w daniach ze świeżych ryb, cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców i turystów. Kluby, puby i kawiarnie miasta tworzą jego niepowtarzalny charakter poprzez atrakcyjną aranżację wnętrza oraz organizację imprez kulturalnych i rozrywkowych. Na przykład możesz wspomnieć „Club Cafe nr 5”,

Herbaciarnia „In the Manor”, „Coffeeiaret” i „Blue Poodle”, „Columbus 2000”, aby stwierdzić, że obiekty te mają znacznie więcej do zaoferowania niż tylko jedzenie.

W Sopocie znajdują się również restauracje: Mc Donald’s i Pizza Hut, które cieszą się dużym zaufaniem zagranicznych turystów.

Ponadto w sezonie letnim, który trwa od 15 maja do 30 września, kwitną liczne sezonowe obiekty gastronomiczne.

Oprócz klubów, barów, restauracji i kawiarni, bazę spożywczą Sopotu tworzą sklepy spożywcze, piekarnie, cukiernie i cukiernie. W mieście jest około 504 sklepów spożywczych różnej wielkości^[28]. Sopot posiada również elegancki sklep z winami „Festus” mieszczący się w secesyjnej kamienicy.

Sopot zapewnia turystom powszechnie dostępne i wysokiej jakości aplety gastronomiczne. Dzięki temu osoby odwiedzające uzdrowisko mogą dostosować swoje potrzeby żywieniowe do bogactwa swoich portfeli i preferencji.

Bardzo ważne dla turystów jest również położenie Sopotu, w samym środku aglomeracji trójmiejskiej, które zapewnia doskonałe połączenia komunikacyjne zarówno drogą lądową, morską, jak i powietrzną.

W Trójmieście zbiegają się trzy drogi europejskie, dziewięć dróg krajowych i kilkadziesiąt lokalnych^[29] Sopot posiada 26 publicznych dróg powiatowych i 29 dróg gminnych o twardej nawierzchni^[30].

Ośrodek posiada bardzo dobre połączenia kolejowe z Gdynią i Gdańskiem. W mieście znajduje się dworzec dalekobieżny: Sopot Główny oraz trzy przystanki SKM: Sopot Wyścigi, Sopot Główny i Sopot Kamienny Potok.

Na dworcu zatrzymują się pociągi ekspresowe i pospieszne do Gliwic, Helu, Lublina, Przemyśla, Kołobrzegu, Warszawy, Krakowa i Zakopanego^[31].

SKM kursuje na trasie Tczew-Gdańsk-Sopot-Gdynia-Wejherowo z dużą częstotliwością, co sześć minut w godzinach szczytu.

Transport publiczny uzupełniają linie autobusowe i trolejbusowe. W granicach miasta znajduje się pięć autobusów; trzy w kierunku Gdańska. Połączenie z Gdynią zapewnia jedna linia szybkiego autobusu oraz jedna linia normalna i trolejbusowa nr 21 ^[32]

Wadą komunikacji miejskiej w Sopocie i całym Trójmieście jest brak integracji taryfowej na SKM i innych środkach transportu publicznego, co znacznie ułatwiłoby życie mieszkańcom, a przede wszystkim turystom.

Dostępność transportu lotniczego dla turystów zapewnia Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy w Gdańsku. Sieć bezpośrednich połączeń do miast europejskich obejmuje: Frankfurt, Monachium, Kopenhagę, Londyn, Dortmund, Sztokholm i Oslo ^[33]. Ponadto utrzymuje pośrednie połączenia z Warszawą do innych miejsc na świecie. Port Lotniczy Gdańsk połączony jest z Sopotem drogą ekspresową zwaną obwodnicą Trójmiasta.

Obecnie nie ma bezpośredniego połączenia morskiego z Sopotem, ale turyści mogą skorzystać z bazy promowej w Gdańsku lub Gdyni. Porty te obsługują połączenia z Karlskroną (promy Scena Baltica i Stena-Traveller) oraz Nynashamn (prom skandynawski) w Szwecji^[34].

W sezonie turyści mogą skorzystać z rejsów po Zatoce

Gdańskiej. Statki kursują pomiędzy miastami: Gdańsk-Sopot-Gdynia-Heł. W Sopocie statki cumują bezpośrednio przy główki moło, co jest dodatkową atrakcją turystyczną.

Obecnie władze miasta Sopotu przyjęły projekt budowy portu jachtowego. Powstanie przystani miało na celu zwiększenie renomy sopockiego kąpieliska.

Sopot posiada niezwykle bogatą ofertę imprez sportowych i rekreacyjnych. To trójmiejskie centrum wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych.

W Sopocie działa szereg instytucji kultury, są to: Miejska Biblioteka Publiczna i osiem filii, scena kameralna Teatru Wybrzeże, Teatr A. Osiecka Atelier, dwa kina, Państwowa Galeria Sztuki, galerie: "Triada",

„Ryton”, „Sfinks” i inne, Bałtycka Agencja Artystyczna, Opera Leśna, sala koncertowa Polskiej Filharmonii Kameralnej im. Wojciecha Rajskiego, pięć klubów sąsiedzkich: „Przylesie”, „Klub Seniora”, „Towarzystwo Przyjaciół Sopotu”, „Klub Studencki „Łajba” i fundacja „Sfinks”, Polskie Towarzystwo Jazzowe, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej, sklepy z antykami, muzea: Muzeum Sopotu, oddział muzeum „Stutthof”, skansen „Grodzisko w Sopocie”. [\[35\]](#)

Niewątpliwą dumą miasta jest odbywający się od ponad 30 lat w Operze Leśnej Sopot Festiwal, który pod koniec sierpnia przyciąga uwagę całego kraju w Sopocie. Nieco wcześniej odbywa się wznowiony niedawno Festiwal Wagnera oraz sopocki festiwal Moło Jazwith. Dużą popularnością cieszą się również koncerty na moło, uzupełniające festiwalowy kalendarz [\[36\]](#).

Obok Opery Leśnej, pod koniec 1996 roku, wybudowano Salę Koncertową Wojciecha Rajskiego Polskiej Filharmonii Kameralnej na 200 – 250 miejsc. W ciągu 15 lat działalności orkiestra Rajskiego zdobyła nie tylko publiczność europejską, ale także japońską i chińską oraz weszła na rynek amerykański. W tym

czasie dała ponad 1200 koncertów, nagrała kilka płyt analogowych i 21 płyt kompaktowych. Szczególnie cenione są jej wykonania muzyki Mozarta [\[37\]](#).

Sopot od dawna szczyli się bogatym życiem teatralnym. Dla sympatyków sztuk teatralnych i wizualnych miasto oferuje występy na scenie Teatru Kameralnego, w Teatrze Ekspresji i Teatrze Atelier im. A. Osieckiej [\[38\]](#) .

Na scenie Teatru Kameralnego dominuje repertuar współczesny, tzw. popularny, lekki. Odbywają się polskie prapremierowe prezentacje sztuk dramaturgów zagranicznych. Zazwyczaj wystawiane są tu dzieła o małej obsadzie w wykonaniu bardzo dobrych aktorów.

W lipcu 1997 roku, po śmierci A. Osieckiej, bardzo związanej z Teatrem Atelier, teatr otrzymał jej imię. Atelier znajduje się obok Grand Hotelu, bezpośrednio przy plaży. Z teatrem współpracują aktorzy Teatru Wybrzeże, a także znani artyści z innych ośrodków. Stały repertuar Atelier obejmuje recitale pieśniowe, a hitem każdego sezonu są recitale pieśni żydowskich w jidysz i języku polskim. [\[39\]](#)

Sopockie galerie: Państwowa Galeria Sztuki, Triada, Kinsky, Ryton, Herman i Dworek Sierakowskich zapraszają przez cały rok na liczne wystawy i wernisaże. Na miłośników kina czekają kina Polonia i Bałtyk.

W Sopocie znajdują się liczne lokale o osobnym klimacie, graniczące z tzw. „sztuką i konsumpcją”. Są to m.in: „Kawiaret”, „Niebieski pudel”, „Kinski”, „Cafe 5”. W kawiarni „Kawiaret” można usiąść przy kawie lub herbacie i poczytać gazetę, ponieważ restauracja pełni również funkcję czytelnia. Można posłuchać dobrej muzyki lub obejrzeć ciekawe wystawy sztuki. W tej samej kategorii mam bar – galerię „Kinski”. Inny charakter ma klub „Inver House”, kawiarnia w szkockim stylu, ukryta na podwórku, serwująca, oprócz domowych wypieków, mała

znaną whisky z małej szkockiej wytwórni. Restauracja „Cafe 5”, stylizowana na starą ulicę, serwuje dania z całego świata^[40].

Dla zainteresowanych aktywnym wypoczynkiem Sopot ma do tego celu szereg miejsc. Dzięki bogatej infrastrukturze sportowej jest miejscem wielu znaczących zawodów począwszy od regat żeglarskich i windsurfingowych, poprzez turnieje tenisowe, a skończywszy na największych mityngach lekkoatletycznych^[41].

W mieście znajduje się wiele ośrodków sportowych, których działalność wykracza poza granice miasta. Są to: Tor Wyścigów Konnych, największy kompleks kortów tenisowych w Polsce oraz dwie hale, stadion lekkoatletyczny, centrum żeglarskie, stadion rugby, stok narciarski i tor saneczkowy, trzy kryte baseny, park wodny, hala sportowa, strzelnica oraz drużyna sportowa przy ul. 23 Marca.^[42]

Teren sopockiego toru wyścigów konnych jest częścią własności jednoosobowej działalności gospodarczej o nazwie HIPODROM Sopot. Na terytorium Operatorem hipodromu są: Sopocki Klub Jeździecki, stajnie „Pod Złotą Podkową” i „Moja Nicea” oraz Jeździectwo Szkoła w Sopocie. Sopocki Klub Jeździecki jest gospodarzem największej liczby zawodów regionalnych na Pomorzu, a także międzynarodowych zawodów CSI***, mistrzostw Polski oraz imprez rangi ogólnopolskiej we wszystkich dyscyplinach jeździeckich: ujeżdżeniu, skokach, Kompleksowych Zawodach Koni Wierzchowych oraz jeździectwie – reiningu w stylu zachodnim, dla koni dużych i dla koni^[43]. Obecnie na terytorium Ten Na hipodromie odbywają się również coroczne wystawy psów.

Sopot posiada unikatowy stadion lekkoatletyczny w skali Polski. Położony jest w niezwykle malowniczym miejscu, otoczonym zalesionymi wzgórzami. W sezonie Sopocki Klub Lekkoatletyki organizuje zawody i zajęcia z lekkoatletyki tutaj, poza tym trenują tu sportowcy z innych miast.^[44] SKL

działa w dwóch kierunkach: treningu dla zawodników oraz rekreacyjnego. Organizuje również uroczystości i gry sportowe dla dzieci [\[45\]](#).

Znaczące miejsce na sportowej mapie miasta zajmuje od 1983 roku Sopocki Klub Żeglarski, zrzeszający pasjonatów windsurfingu, zarówno amatorów, jak i amatorów jak i profesjonalistów. Od początku istnienia Klubu jego przedstawiciele odnosili sukcesy w kraju i za granicą w Mistrzostwach Świata i Europy, Pucharze Świata i Europy [\[46\]](#).

W Sopocie na poziomie ligowym działa Sopocki Związek Koszykówki „Trefl”. Mecze drużyny Prokom – Trefl Sopot odbywają się w najnowocześniejszej „Hali 100 – jubileusz Sopotu”. Sala ma 1900 miejsc. Odbywają się tu zawody piłki ręcznej i siatkówki w równym stopniu, a także spełniają funkcje wystawiennicze [\[47\]](#).

Na granicy Sopotu i Gdyni znajduje się „Aquapark Sopot”. W parku wodnym znajdują się baseny rekreacyjne różnej wielkości, hydromasaże, dwie zjeżdżalnie, sauny fińskie, saunon błoto, łaźnie parowe, peeling wodny [\[48\]](#). Wczasowicze, którzy lubią aktywny wypoczynek mają do wyboru imprezy i turnieje piłki nożnej, turnieje piłki nożnej plaża i siatkówka, festiwale plażowe, rugby, biegi plażowe o Grand Prix Sopotu [\[49\]](#) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sopocie organizuje rocznie około 90 imprez sportowych. Wszystkie są otwarte dla publiczności.

Sopocki Klub Tenisowy, działający od 1956 roku, posiada czternaście kortów zewnętrznych, dwie sale widowiskowe z sześcioma kortami, budynek klubowy, salę odnowy biologicznej i fizjoterapii. Każdego roku SKT organizuje tu ponad 50 imprez i imprez tenisowych. Do najbardziej znanych należą: Światowy Turniej Tenisowy Polonia, Międzynarodowe Mistrzostwa Weteranów, turnieje Idea Prokom Open. W kalendarzu imprez SKT znajdują się również: Mistrzostwa Polskich Radców Prawnych i

Aplikantów, Międzynarodowe Mistrzostwa Polski Seniorów, Drużynowe Halowe Mistrzostwa Polski Seniorów i wiele innych, Regionalne Mistrzostwa Krasnali i Krasnali oraz wiele innych^[50].

Wyciąg narciarski na Łysej Górze cieszy się dużą popularnością. Do dyspozycji Gości jest serwis narciarski, przechowalnia bagażu i wypożyczalnia sprzętu narciarskiego. W pobliżu znajduje się tor saneczkowy, na którym dorastali wybitni zawodnicy, nawet mistrzowie Europy. Obecnie jest używany głównie przez dzieci^[51].

Panoramę klubów sportowych uzupełnia Mini Golf i Automobil Klub Orski. W swoim działaniu starają się nawiązywać do tradycji lat 30. ubiegłego wieku^[52]

^[1] B. Śliwiński (red.), Historia Sopotu do 1945 roku, Oficyna Pomorska, Gdańsk 1998, s. 9.

^[2] K. Łomniewski, Warunki przyrodnicze uzdrowiska morskie Sopot, „Rocznik Sopocki”, Sopot 1978, s. 7.

^[3] M. Sperski, Sopot, przewodnik, PWN, Gdańsk 1998, s. 39.

^[4] T. Michalski, Przeszłość i przyszłość Sopotu jako uzdrowiska, opracowanie własne Urzędu Miasta Sopotu, Sopot 1998, s. 1.

^[5] T. Michalski, solanka sopocka, „Rocznik Sopocki”, Sopot 2000/2002, s. 54 – 55.

^[6] R. Socha, Nowy sopocki bedeker, PWN, Gdańsk 1998, s. 173.

^[7] M. Sperski, Sopot..., op.cit., str. 41.

Tamże str. 60 – 61.

Tamże str. 21.

[\[10\]](#) R. Socha, Nowy bedeker..., op.cit., str. 109.

[\[11\]](#) M. Sperski, Sopot..., op.cit., str. 39.

[\[12\]](#) K. Hueckel, Stara i nowa architektura Sopotu, Rocznik Sopocki 2000/2002, s. 160.

[\[13\]](#) B. Śliwiński (red.), Historia Sopotu do 1945 roku..., op.cit., str. 47.

[\[14\]](#) Badanie uwarunkowań i kierunków rozwoju Zarządu Miasta Sopotu, Pracownia Prac Projektowych PLAN PROJEKT, Sopot, marzec 2002, s. 57.

[\[15\]](#) A. Szymańska, grodzisko sopockie w świetle najnowszych badań, „Rocznik Sopocki”, Sopot 1997, s. 163,173.

[\[16\]](#) M. Kasko, Spa Sopot zaprasza, „Jantarowe Szlaki”, Sopot 3/2001, s. 2.

[\[17\]](#) F. Mamusiu, Bedeker Sopot, PWN, Gdańsk 1982, s. 47.

[\[18\]](#) R. Socha, Nowy bedeker..., op.cit., str. 116.

[\[19\]](#) R. Socha, Nowy bedeker..., op.cit., str. 125.

[\[20\]](#) Tamże str. 24.

[\[21\]](#) Zobacz szerzej: W. K., Hotel „Grand” w Sopocie, „Jantarowe Szlaki”, Sopot nr 2/1995, s. 16.

[\[22\]](#) M. Sperski, Zabytki architektury sopockiej, „Budynki użyteczności publicznej I”, s. 23-24.

[23] M. Sperski, Zabytki architektury sopockiej, „Budynki wykorzystywane do reklamy II”, s. 25-26.

Tamże str. 30-31.

[25] F. Mamusiu, Bedeker..., op.cit., str. 55.

[26] R. Socha, Nowy..., op.cit., str. 196-201.

[27] M. Wątorska – grudzień, Strategia promocji inwestycji turystycznych w Sopocie, Gdańska Fundacja Edukacji Menedżerskiej, Gdańsk 1999, s. 26.

[28] Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego, GUS w Gdańsku, Gdańsk 2004, s.303.

[29] M. Sperski, Sopot, przewodnik, op.cit., str. 10.

[30] Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego, op.cit., str. 303.

[31] Sieć połączeń kolejowych PKP Intercity Dziennik Bałtycki, lipiec 2005.

[32] M. Wątorska – grudzień, Strategia promocji..., op.cit., s. 30-32.

[33] Strona internetowa: www.airport.gdansk.pl, 01.2006.

[34] Strona internetowa: www.polferies.com.pl, 01.2006.

[35] Badanie uwarunkowań i kierunków rozwoju..., op.cit, str. 29.

[36] Atrakcje Sopotu, Ratusz w Sopocie, 2003.

[37] R. Socha, Nowy bedeker..., op.cit. , str. 142.

[38] M. Wątorska – grudzień, Strategia promocji..., op. Cit. str. 35.

[39] R. Socha, Nowy bedeker..., op.cit., str. 182-183.

[40] R. Socha, Nowy bedeker..., op.cit., str. 92 – 93.

[41] Strona internetowa: www.sopot.pl, 01.2006

[42] Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju..., op.cit., str. 31.

M. Wątorska – grudzień, Strategia promocji..., op.cit., str. 35.

J. Wierzchołowski, Sport, wypoczynek, kluby, ścieżka „Gazeta Miasta Sopot”, Sopot nr 5/1997, s. 6.

J. Bogucki, Sport i rekreacja w Sopocie, „Jantarowe Szlaki”, Sopot nr 3/2001, s. 30.

Tamże str. 30.

Atrakcje Sopotu, Ratusz w Sopocie, 2003.

Tamże.

[49] M. Wątorska – grudzień, Promocja strategii..., op.cit., str. 34.

[50] Tamże str. 35.

[51] Wierzchołowski, Sport, wypoczynek..., op.cit., Nr 5/97, s. 7.

[52] J. Bogucki, Sport i rekreacja..., op.cit, Nr 3/2001, s. 30.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.